

**Základní škola a mateřská škola Zálší,
okr. Ústí nad Orlicí**

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Obsah

1. Identifikační údaje	1
2. Základní charakteristika školní družiny:	2
3. Personální podmínky	2
4. Přijímání dětí do ŠD, přihlášky	2
5. Hlavní vzdělávací cíle:	2
6. Podmínky pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami	3
7. Formy a obsah	3
6. 1 Klíčové kompetence	4
8. Materiální podmínky	4
9. Zásady bezpečnosti	5
10. Obsah vzdělávacího programu školní družiny	5
ZÁŘÍ – Společný začátek	6
ŘÍJEN – Měsíc přátelské výzvy	6
LISTOPAD – Měsíc kouzelných slovíček	6
PROSINEC – Měsíc vánočních překvapení	6
LEDEN – Měsíc společných cílů	7
ÚNOR – Měsíc respektu a sebelásky	7
BŘEZEN – Oslava jara	7
DUBEN – Měsíc společné péče o planetu	7
KVĚTEN – Měsíc rodinného vztahu	8
ČERVEN – Měsíc sdílených zážitků	8

1. Identifikační údaje

Název programu: Školní vzdělávací program pro školní družinu
Název školy: Základní škola a mateřská škola Zálší, okr. Ústí nad Orlicí
Adresa školy: Zálší 38, 565 01 Choceň
Adresa šk. družiny: Zálší 57, 565 01 Choceň
Ředitelka školy: mgr Bc. Leona Sodomová
Telefon: +420 465 483 126
e-mail: zszalsi@seznam.cz
web: www.zsmszalsi.cz

zařazení do sítě škol:

IZO: 102 642 419
REDIZO: 650 043 766
IČO: 70 984 956
Zřizovatel: Obec Zálší
Adresa zřizovatele: Zálší 50, 565 01 Choceň
Telefon: 465 483 148
e-mail: ou@obeczalsi.cz
platnost ŠVP: od 1. 9. 2023

Podpis vychovatelky školní družiny: Bronislava Absolonová

Podpis ředitelky školy: mgr Bc. Leona Sodomová

Razítko školy:

2. Základní charakteristika školní družiny:

Školní družina má jedno oddělení a nachází se v budově společně s mateřskou školou, školní kuchyní a jídelnou. Okolo budovy je prostorná školní zahrada, která je hojně využívána. Kapacita školní družiny je 20 dětí 1. až 5. ročníku I. stupně základní školy. Ranní družina probíhá v budově školy na č.p. 38. Provozní doba školní družiny je od 6:30 do 7:30 a od 12:00 do 16:00 hod.

3. Personální podmínky

Provoz školní družiny zajišťuje jedna vychovatelka. Ta je iniciátorkou a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí. Probouzí v dětech zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe. Podněcuje přirozenou zvědavost dětí, chuť objevovat i odvahu projevit se na veřejnosti, co všechno zvládne. Tyto žádoucí projevy umí vychovatelka ocenit a chválit.

4. Přijímání dětí do ŠD, přihlášky

Do ŠD může být žák přihlášen během celého školního roku. Při nástupu žáka do ŠD vyplní rodiče přihlašovací lístek, na kterém uvedou důležité informace pro vychovatelku. Jedná se o informace – rozsah docházky, způsob odchodu, telefonní čísla zákonných zástupců, adresa bydliště. Na písemnou žádost rodičů o vyřazení, může žák ukončit docházku během celého školního roku.

5. Hlavní vzdělávací cíle:

- Rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon, povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života.
- Získání všeobecného, odborného vzdělání.
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost.
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého jednotlivce.

- Pochopení a uplatňování principu rovnosti mužů a žen ve společnosti.
- Poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku.
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

6. Podmínky pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou. Dle stupně a charakteru handicapu bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činností ve ŠD budeme nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

7. Formy a obsah

ŠD by měla plnit funkci vzdělávací, sociální, relaxační, regenerační, kompenzační i výchovnou.

- **odpočinkové činnosti** – plní funkci odstranění únavy po vyučování
- **rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil, aktivní odpočinek s náročnějšími pohybovými prvky, hry a spontánní činnosti
- **zájmové činnosti** – rozvíjíme osobnost žáka, umožňujeme seberealizaci a rozvíjíme pohybové dovednosti.

Pro děti ŠD jsou pravidelně připravovány výtvarné, pracovní, poznávací a pohybové činnosti. Nezapomínáme také na pravidelný pobyt venku, který slouží k obnovení duševních a fyzických sil.

V rámci ŠD:

- umožňujeme dětem vhodné využití volného času
- rozvíjíme kladné vztahy mezi dětmi
- učíme se spolupráci
- učíme se ovládat negativní citové emoce
- rozvíjíme vnímání a kladný vztah k přírodě

- formujeme jejich životní funkci odpovědnosti za své chování
- posilujeme sebevědomí, úctu k hodnotám, schopnost a ochotu pomoci

6. 1 Klíčové kompetence

Činnost školní družiny by měla ústít v získávání určitých **kompetencí**.

- **Kompetence k učení:** učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejenom spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá odpovědi, všímá si souvislosti mezi jevy, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
- **Kompetence k řešení problémů:** všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k dalším problémům a situacím, využívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.
- **Komunikativní kompetence:** ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.
- **Sociální a interpersonální kompetence:** samostatně se rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné i nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřít, popřípadě přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- **Činnostní a občanská kompetence:** učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé bezpečné prostředí.
- **Kompetence k trávení volného času:** orientuje se na možnostech smysluplného trávení volného času, umí se vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových individuálních činnostech, umí říct „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

8. Materiální podmínky

Třída školní družiny je světlá a prostorná, zařízená vhodným moderním nábytkem i osvětlením. Třetinu plochy zakrývá koberec, který slouží k odpočinkovým činnostem a k relaxaci. Děti mají k dispozici kopírovací zařízení a dva notebooky. Pro tvořivou činnost

dětí máme dostatek materiálu uloženého ve skříňkách přímo ve třídě. Materiál jako lepidla, temperové barvy a jiné je uložen v horních policích skříně, kam má přístup pouze vychovatel. Na jižní straně budovy se rozkládá velká školní zahrada s pravidelně udržovanou travnatou plochou, zahradními průlezkami, malým hřištěm, malé hřiště na košíkovou, pískoviště, zahradním domečkem s hračkami. Zahrada je s budovou propojena větší terasou s dřevěnými lavičkami a stolky. Prostory a vybavení zahrady umožňují všestranné pohybové i jiné činnosti. Vnitřní a venkovní prostory školní družiny splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Ve školním roce 2021/2022 proběhla rozsáhlá rekonstrukce budovy MŠ, ve ŠD byla provedena rekonstrukce umyváren, WC a podlah. Ve školním roce 2023/2024 proběhla výměna kabelů stropních svítidel školní družiny a novými herními prvky byla vybavena malá hernička.

9. Zásady bezpečnosti

- nikdy nenechávat děti bez dozoru, o všech dětech mít potřebný přehled
- řádně zabezpečit uložení věcí a pomůcek
- dbát na bezpečnostní opatření při manipulaci s předměty a pomůckami, aby nedošlo k úrazu dětí ani dospělých (skleněné předměty, nůžky, žehlička, lepicí pistole, ostré předměty).
- zabezpečit elektrické zásuvky krytem
- každé dítě musí mít při pobytu na zahradě vhodnou obuv i oblečení.

10. Obsah vzdělávacího programu školní družiny

- Celoroční projekt – Jsme kamarádi
- Září – Společný začátek
- Říjen – Měsíc přátelské výzvy
- Listopad – Měsíc kouzelných slovíček
- Prosinec – Měsíc vánočních překvapení
- Leden – Měsíc společných cílů
- Únor – Měsíc respektu a sebelásky
- Březen – Oslava jara
- Duben – Měsíc společné péče o planetu
- Květen – Měsíc rodinného vztahu
- Červen – Měsíc sdílených zážitků

ZÁŘÍ – Společný začátek

- ohlížíme se za prázdninami
- aktivity zaměřené na seznamování a budování týmu, seznamovací hry
- seznamujeme se s řádem ŠD, s provozem ŠD, vymezení pravidel v ŠD
- **Týden bezpečného chování**
- realizujeme procházky po okolí, pozorujeme podzimní proměny přírody, sběr přírodnin
- čtenářská gramotnost – četba knih o přírodě – atlasy

ŘÍJEN – Měsíc přátelské výzvy

- etické hry na budování týmu a komunikace, hry v kruhu
- téma přátelství – plakát, Stěna bez šikany
- **Týden vzájemné pomoci**, uvědomujeme si rozdílnost lidí, lidé s postižením
- pozorování přírody – sběr listů a jejich sušení
- poznávání ovoce a zeleniny
- tvůrčí hudební dílna – podzimní písničky

LISTOPAD – Měsíc kouzelných slovíček

- rozvíjení vztahů a spolupráce ve skupinách, probouzení vděčnosti
- seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách
- hry o překonání strachu, posun hranice, umění prohrávat
- hrajeme stolní hry
- sportujeme v tělocvičně
- **Týden plný zábavy**
- povídáme si, jak se zvířátka připravují na zimu a jak se na zimu připravujeme my lidé

PROSINEC – Měsíc vánočních překvapení

- adventní doba, zvyky a tradice u nás a ve světě
- vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, zdobíme naši družinu vánočními motivy
- zimní hry na sněhu, v přírodě
- krmíme zvířátka v lese, procházka ke krmelci, sypeme ptáčkům na krmítko
- pečeme vánoční cukroví, vyrábíme sušené křížaly
- učíme se koledy
- **Týden splněných přání**

LEDEN – Měsíc společných cílů

- posezení a povídání o prožití vánočních prázdninách
- diskuze o společných cílech a podpora jejich dosahování
- strom cílů – cíle jednotlivců, cíle skupiny
- rok, měsíc, týden – práce s kalendářem
- **Týden zimních radovánek**
- hry na sněhu – kruhová honěná, hod sněhovou koulí
- povídáme si o zdraví – výživová pyramida, základní hygienické návyky

ÚNOR – Měsíc respektu a sebelásky

- aktivity zaměřené na projevování respektu k názorům druhých
- podpora kamarádů, učíme se říkat ne
- přátelský kruh – recept pro přítele
- **Týden sebelásky**
- náš denní režim, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu
- zásady pravidelného denního režimu
- valentýnská přáníčka

BŘEZEN – Oslava jara

- Mezinárodní den bezpečného internetu
- bezpečný internet
- **Týden bez tabletu, PC**
- zahájení jara – vycházky do jarní přírody, poznávání jarních květin
- rodinné zvyky, domácí práce na jaře, práce na naší zahrádce
- povídáme si o zvířatech a jejich mláďatech v našem okolí
- Morana – výroba, kresba Morany, podle fantazie dětí

DUBEN – Měsíc společné péče o planetu

- aktivity zaměřené na ochranu životního prostředí a společnou péči o planetu
- Den Země – čistíme prostředí okolo naší školy a družiny
- kapka vody – koloběh vody, společně šetříme vodu
- Slunce – malujeme, vyrábíme a čteme v encyklopedii o Slunci
- venkovní aktivity, pohybové hry na hřišti, sportovní štafetové hry
- výzdoba ŠD na téma Čarodějnice
- nebezpečí ohně ve volné přírodě
- **Týden ochrany přírody**

KVĚTEN – Měsíc rodinného vztahu

- **Týden rodiny**
- rodina – povídání si o životě naší rodiny
- hry zaměřené na význam rodinného spojení a podpory
- etické hry zaměřené na respekt a porozumění v rodinných vztazích
- Den matek – nácvik tanečku, písničky nebo básničky pro maminky
- tvoříme překvapení pro maminku
- sportovní aktivity na hřišti, v přírodě

ČERVEN – Měsíc sdílených zážitků

- aktivity zaměřené na hodnocení projektu a oslavy konce školního roku
- Den dětí
- sportovní hry s míčem – volejbal, fotbal, florbal, vybíjená ...
- kreslíme naše tatínky a dědečky, vyrábíme překvapení ke Dni otců
- **Týden v přírodě s indiány**
- čelenky, náramky, trička
- dopravní prostředky na dovolenou
- připravujeme se na prázdniny, úklid a demontáž hraček

V průběhu celého školního roku hrajeme společenské hry, soutěžíme, vytváříme, zkoušíme netradiční sporty, trénujeme fyzickou kondici a hrajeme tematická divadla a scénky, trénujeme paměť, pozornost, postřeh a jiné další dovednosti, které jsou důležité pro rozvoj osobnosti.